

โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไป ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านค้ำน้ำสร้าง ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการถูกน้ำท่วม ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ พิจารณาช่วยเหลือเรื่องปาก ท้องของราษฎรในพื้นที่ซึ่งเป็นหมู่บ้านยากจน

ในวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไป ทอดพระเนตรสภาพหนองอิ่ง ในพื้นที่บ้านท่าเยี่ยม ตำบลค้อเหนือ และได้พระราชทานพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่โดยรวมเพื่อช่วยเหลือราษฎร ดังนี้

๑. ปรับปรุงขุดลอกหนองอิ่ง เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรและแหล่ง เพาะพันธุ์ปลา
๒. พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่และสภาพดินโดยรอบหนองอิ่ง ปลูกแฝก และต้นไม้ เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน
๓. ฟื้นฟูสภาพป่าโดยรวมให้คนกับป่าอยู่อย่างเกื้อกูลกัน

ผลการดำเนินงาน

๑. ด้านการพัฒนาพื้นที่และบริหารโครงการ

ดำเนินการจัดการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ คณะทำงานโครงการ ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทาง มาศึกษาดูงานในพื้นที่โครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีรายการถ่ายทำสารคดี จำนวน ๔ คณะ และจัดฝึกอบรมให้แก่คณะศึกษาดูงาน จำนวน ๗ รุ่น มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด ๕๑๓ คน

การถ่ายทำสารคดีเพื่อเผยแพร่

จัดฝึกอบรมให้แก่คณะศึกษาดูงาน

๒. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

ดำเนินการขยายผลเกี่ยวกับการเพาะเห็ดป่าในไม้วงศ์ยาง เพื่อเป็นแหล่งอาหารในชุมชนและสร้างรายได้เสริม โดยการส่งเสริมให้ราษฎรเพาะพันธุ์กล้าไม้วงศ์ยาง ปลูกเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซาเพื่อจำหน่ายและปลูกขยายในป่าชุมชนในรูปแบบ “ธนาคารกล้าไม้ชุมชน” พร้อมสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบวบวบในพื้นที่ราษฎร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและพัฒนาธนาคารอาหารชุมชน พื้นที่ ๑๐๐ ไร่ นอกจากนี้ ยังเพาะพันธุ์กล้าไม้วงศ์ยาง ปลูกเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซาเพื่อปลูก เพิ่มเติมในพื้นที่โครงการและแจกจ่ายทั่วไป จำนวน ๔๐,๐๐๐ กล้า

กล้าไม้วงศ์ยางปลูกเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซา

แจกจ่ายกล้าไม้ให้แก่เกษตรกร

ด้านเครือข่ายการอนุรักษ์ ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒ หมู่บ้าน จากในพื้นที่เป้าหมาย ๑๕ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านค้ำน้ำสร้าง หมู่ที่ ๑๕ บ้านแจ้งน้อย หมู่ที่ ๑๒ โดยจัดฝึกอบรมส่งเสริมการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๘๐ คน และพัฒนาเครือข่ายเยาวชนตามแนวพระราชดำริครูป่าไม้ในโรงเรียน จำนวน ๖ แห่ง

การจัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานภายในโครงการ

๓. ด้านการพัฒนาอาชีพ

๓.๑ ด้านการเกษตร ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติด้านการเพาะเห็ดนางฟ้า การแปรรูปเห็ด และการทำปุ๋ยจากก้อนเห็ด พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ด้านการเพาะเห็ดให้แก่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนในโรงเรียน จำนวน ๖ แห่ง

๓.๒ ด้านประมง ผลิตพันธุ์ปลาปล่อยลงในหนองอึ่งเพื่อเพิ่มทรัพยากรด้านประมง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว และส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนในบ่อดิน จำนวน ๑๐ ตัว

๓.๓ ด้านการส่งเสริมศิลปาชีพ มีแผนดำเนินการจัดฝึกอบรมเพิ่มทักษะการเย็บเสื้อผ้าใหม่ให้แก่สมาชิกโครงการ จำนวน ๑ รุ่น ๕๐ คน

ส่งเสริมการเย็บใหม่

อบรมการเพาะและแปรรูปเห็ด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ราษฎรตำบลค้อเหนือ ได้รับความรู้เพิ่มเติมในด้านการประกอบอาชีพ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตพื้นฐาน พื้นที่ป่าชุมชนดงมัน จำนวน ๓,๐๐๖ ไร่ และหนองอึ่งสาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรด้านอาหารที่สำคัญของราษฎรตำบลค้อเหนือได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม มีการขยายผลและสร้างเครือข่ายด้านอนุรักษ์ธรรมชาติเพิ่มมากขึ้นภายในพื้นที่โครงการ

